

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Torgarden
7485 TRONDHEIM

Deres ref

Vår ref
15/412-10

Dato
22. mars 2019

Tillatelse til felling av jerv i Øvre Anarjohka nasjonalpark - vinteren 2019

Klima- og miljødepartementet vedtar med hjemmel i verneforskriften for Øvre Anarjohka nasjonalpark at det kan felles inntil to jerv innenfor nasjonalparken. Beslutningen er begrunnet i skadesituasjonen for tamrein i området, bestandsstatusen til jerv og den effekten et uttak samlet sett vil ha på jervebestanden. Beslutningen gjelder i tidsrommet f.o.m. 21. mars t.o.m. 15. mai. Beslutningen gjelder kun innenfor nasjonalparkens grenser og erstatter ikke nødvendige tillatelser etter andre lover og forskrifter.

Bakgrunn

Miljødirektoratet ønsker å fatte beslutning om ekstraordinært uttak av inntil to jerv innenfor Øvre Anarjohka nasjonalpark i Finnmark fylke, med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 tredje ledd, jf. første ledd b og § 77, jf. rovviltforskriften § 13, jf. §§ 1 og 3.

Bakgrunnen er potensialet for tap av tamrein til jerv. Direktoratet opplyser at det så langt i 2019 ikke er funnet/registrert mange kadaver av rein innenfor nasjonalparken, men tidligere år viser et relativt høyt antall kadaverfunn, verifisert tapt til jerv. Vinteren 2017/2018 (november til og med mars) ble det funnet 49 kadaver verifisert tapt til jerv og 3 kadaverfunn med usikker vurdering. Kadaverleting er generelt vanskelig i disse vinterbeiteområdene hvor reinflokkene går tett og gjetere kjører rundt reinflokkene for å holde de adskilt fra hverandre. Gjetere unngår i størst mulig grad å kjøre inn i reinflokkene fordi de da lager spor som reinen kan følge og dette kan forårsake sammenblanding. Funn av reinkadaver er derfor helst i ytterkanten av flokken, da gjetere i liten grad følger jervesporene inn i reinflokkene.

Miljødirektoratet vurderer at det er et stort potensiale for skade i dette område, og det er ønskelig å gjennomføre uttak av inntil 2 jerv i det aktuelle området.

Klima- og miljødepartementets vurdering

Direktoratet ønsker å åpne for ekstraordinære uttak innenfor Øvre Anarjohka nasjonalpark. En beslutning om slike uttak krever at det både fattes beslutning etter forskrift 19. desember 1975 nr. 19 om fredning av Øvre Anarjohka nasjonalpark i Karasjok og Kautokeino kommuner i Finnmark fylke, og beslutning etter de regler som følger av naturmangfoldloven (nml.) § 18 første ledd bokstav b og rovviltforskriften § 13.

Saken som behandles av departementet behandles i medhold av forskrift 19. desember 1975 nr. 19 om fredning av Øvre Anarjohka nasjonalpark og nml. § 7. Departementet legger, i henhold til nml. § 7, prinsippene i nml. §§ 8-10 og 12 til grunn som en integrert del av avgjørelsen. Også forvaltningsmålet for arter i nml. § 5 er trukket inn i den skjønnsmessige vurderingen av saken. Det samme gjelder nml. § 14 om andre viktige samfunnsinteresser. Prinsippet i nml. § 11 anses ikke som relevant i denne saken fordi det ikke er aktuelt å stille vilkår om avbøtende tiltak.

Nasjonalparkforskriften har et forbud mot uttak, jf. pkt. 3.1 som slår fast at ville pattedyr og fugler er fredet mot skade og ødeleggelse av enhver art. Det gjøres imidlertid enkelte unntak. Blant annet heter det i pkt. 3.1 b) at departementet kan gi tillatelse til jakt på andre arter i et begrenset tidsrom når det etter sakkyndiges mening er nødvendig for å opprettholde balansen i dyrelivet.

Jerven er fredet og er klassifisert som sterkt truet på Norsk rødliste for arter 2015. Yngleregistreringer av jerv i Norge, gjennomført av NINA, viser antall verifiserte ynglinger av jerv i hver region og for hele landet. Årene 2015- 2018 er det verifisert henholdsvis 65, 50, 40 og 58 ynglinger av jerv på landsbasis. Antall ynglinger er høyere enn det nasjonale bestandsmålet på 39 årlige ynglinger av jerv. For region 8 (Troms og Finnmark) er bestandsmålet 10 årlige ynglinger av jerv, hvorav tre i Finnmark, jf. rovviltforskriften § 4 bokstav h. I 2018 var antall valpekull i regionen 10, hvorav fire i Finnmark. For 2018/2019 ble det vedtatt en lisensfellingsskvote for jerv i Finnmark på 21 jerv, hvorav 12. tisper. Det ble felt to jerv. I tillegg har SNO pr 21. mars tatt ut fire jerv i Finnmark på Skadefelling. Det er ikke gjennomført hiuttak av jerv i Finnmark i 2018.

Effekten av påvirkninger behandles under nml. § 10 nedenfor. Departementet anser at kunnskapsgrunnlaget i hovedsak er basert på eksisterende og tilgjengelig kunnskap. Kravet i nml. § 8 er dermed oppfylt.

Etter nml. § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. nml. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet

hadde vært det eneste hensynet å ta. På rovviltfeltet er målet i nml. § 5 konkretisert gjennom rovviltforskriften § 3 og § 4 og i den regionale forvaltningsplanen for rovvilt i region 8, og skal forstås slik at det ikke er til hinder for en geografisk differensiert rovviltforvaltning, jf. Ot.prp. nr. 52 (2008-2009) s. 376.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen jervebestanden utsettes for, jf. nml. § 10. Utover enkelte påkjørsler og predasjon skjer avgangen av jerv i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling, slik at miljøforvaltningen i stor grad har oversikt over den samlede belastningen. Departementet har vurdert den samlede belastningen bestandene utsettes eller vil bli utsatt for.

I denne saken foreligger det tilstrekkelig kunnskap og føre-var-prinsippet i nml. § 9 tillegges derfor mindre vekt.

Bakgrunnen for Miljødirektoratets ønske om ekstraordinært uttak av jerv er det store skadepotensialet i dette området, og at det derfor anses som sannsynlig at det vil oppstå skadesituasjoner i området.

Det følger av naturmangfoldloven § 14 første ledd at tiltak etter loven skal avveies mot andre viktige samfunnsinteresser. Annet ledd slår fast at ved vedtak i medhold av loven som berører samiske interesser direkte, skal det innenfor rammen som gjelder den enkelte bestemmelse legges tilbørlig vekt på hensynet til naturgrunnlaget for samisk kultur. Departementet har i sin vurdering lagt stor vekt på skade- og konfliktsituasjonen for tamrein i området.

Departementet har etter en samlet vurdering kommet til at det er hjemmel i forskriften for å tillate uttak av totalt to jerv innenfor nasjonalparkens grenser.

Konklusjon

Klima- og miljødepartementet vedtar med hjemmel i verneforskriften for Øvre Anarjohka nasjonalpark at det kan felles inntil to jerv innenfor nasjonalparken. Beslutningen er begrunnet i skadesituasjonen for tamrein i området, bestandsstatusen til jerv og den effekten et uttak samlet sett vil ha på jervebestanden. Beslutningen gjelder i tidsrommet f.o.m 21. mars t.o.m. 15. mai. Beslutningen gjelder kun innenfor nasjonalparkens grenser og erstatter ikke nødvendige tillatelser etter andre lover og forskrifter.

Med hilsen

Torbjørn Lange (e.f.)
avdelingsdirektør

Torkel Ramberg
spesialrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Fylkesmannen i Troms og Finnmark